D · N
6/10 1948

Högern: glad självrannsakan

Enligt hr Domö, Svenska Dagbladet och andra auktoriteter har högern efter det stora nederlaget ägnat sig åt självrannsakan. Det är ett hårt och dystert ord, som för tanken till ånger och botgörelse. Dess bättre är resultatet av självanalysen i detta fall inte nedslående. Rannsakan av det egna jaget har hos högern inte hara lett till ett frikännande, utan till ett frikännande under ovationer. Högerns fel, så lyder domen, har bestått i dess alltför stora förtjänster.

Låt oss se en smula på motiveringen till utslaget. Högern har varit för "lågmäld", den har avstått från "de insmickrande tonfallen och de mångtydiga löftena". Det märkte man inte före den 19 september. Men vi kanske såg fel. Måhända var det ett uttryck för lågmäldhet då det parti som motarbetat den allmänna rösträtten, kämpat för tryckfrihetsbegränsningar och i det längsta ställt sig avvisande till en rad sociala reformer några månader före valet antog betekningen "frihetspartiet". Att observera det diskreta och ängsligt tillbakadragna i denna manöver var emellertid inte lätt. Den framstod tvärtom som ett sälleynt grovt försök att vinna röster med falska medel. Den vackra masken lockade inte, och nu söker den respektabla damen få oss att tro att hon inte var maskerad, att hon inte ens pudrat sig — att det var bristen på make up och kokettert som gjorde henne till panelhöna.

Vid sidan av lågmälldheten står den berömda "kärvheten". Den bestod som bekant i att högern sade sig "överväga" sådana saker som räntehöjning och omsättningsskatt. Då en politiker eller ett parti före ett val "överväger" något vet man två saker: avsikten är att vinna dem som önskar det "övervägda" utan att stöta bort dem som är av motsatt mening — något resultat av "övervägandet" kommer inte före valdagen. Som bevis på kärvhet är prestationen alltså icke betydande. Den är i själva verket av alldeles samma karaktär som parollen "högern—frihetspartiet". Den lurade ingen utom regissörerna, de är belåtna med sitt verk.

Den skepnad högern vill anlägga efter valet företer i grunden utpräglat maskulina drag. I hr Domös och Svenska Dagbladets förkunnelse möter vi nu högern i gestalt av en tvärvig, en bitvarg — det bryskta uppträdandet, den totala oförmågan av publikfrieri har dolt det rena och goda hjärta som är partiets verkliga och enastående tillgång. Till en självkritisk analys av denna tvetydighet har också ett par andra reKvisita, och högern har inte glömt dem. Nederlaget är inte, säger hr Domö, en kris för högern, utan en kris för folkstyret; Svenska Dagbladet besvärjer att "djupast sett" förhåller det sig just på det sättet. Av samma folket inte förstått högerns något skrovliga nobless visar att det är dåligt med det svenska folket. Högern är för god för Sverige, för god för denna världen.

En sak återstår för att fullända parodin, den urgamla parodin på självrannsakan. Det fina som samtiden inte förstår kommer framtiden att kunna uppskatta. Högern "kommer igen". En av dess mest bullrande kulturskribenter framträder med "vetenskapliga" bevis härför; varenda doktorsavhandling klarlägger, försäkrar han, att reaktionen är det sanna framsteget. Högern kan alltså vara lugn. Varför ävlas, då utvecklingen obönhörligt spelar partiet segern i händerna?

Högern är alltså inte i behov av tröst. Tvärtom: denna förening av gott samvete och segervisshet gör partiet till en triumfator, och slavens varnande röst bör då inte saknas. Det är sant att högerledaren och Svenska Dagbladet fört en vida anständigare valstrid än hr Erlander och Morgon-Tidningen. Men till de i smått fulaste greppen i denna valstrid hör följande. Medan Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter i juli detta år tvistade om hur högerledaren röstat i tryckfrihetsfrågan mottog Dagens Nyheter från hr Domö ett brev vari tidningens ståndpunkt i frågan erkändes vara riktig — samtidigt som det beklagades att frågan över huvud diskuterats. För Dagens Nyheter skulle det ha varit en uppenbar fördel att offentliggöra brevet, men detta ansågs otänkbart, eftersom det tydligen var fråga om ett privat meddelande. I september tog Svenska Dagbladet, givetvis inspirerat av hr Domö, upp saken: Dagens Nyheters känsla för tryckfriheten, betrivdades under hänvisning till att tidningen skulle ha vägrat införa nämnda brev av hr Domö. En partiledare och en tidning som uppträder på detta sätt bör inkitta lågmälldhet även i framhållandet av den egna moralen.

Regeringen mot samverkan

Statsministern har på socialdemokratiska vägnar avvisat bondeförbundets förslag om en samlingsregering av alla de demokratiska partierna. Han vill inte ens ta upp diskussion eller förhandling om denna tanke. Motiveringen härtill i den officiella kommunikén innebär blott en omskrivning av det faktum att regeringen inte önskar samarbete. Dess svaghet är uppenbar; man förklarar helt enkelt att förutsättningar inte finns för en samling, trots att både högern och folkpartiet uttalat sig för en sådan och trots att intet försök gjorts att pröva möjligheten att finna en plattform för gemensamt handlande. Typiskt är att hr Erlander i ett särskilt yttrande betecknar en samverkan som "omfång" efter den valrörelse som ägt rum, eburu just de partier som nu stängs ute i kravet på samverkan haft en huvudparoll.

Regeringspartiet, med två röster mer än oppositionen i andra kammaren och med tiotusentals röster mindre än oppositionen bland väljarna, håller alltså fast vid sitt maktmonopol — med den ovissentliga begränsning som en koalition med det vid valet försvagade bondeförbundet skulle kunna medföra. Det handlar härvid i stråt inte bara med grundsatsen att "bredaste möjliga samling" är önskvärd i en tid som denna — en grundsats som i ord fastslås av statsministern i samma ögonblick som han i handling förnekar den —, utan också med den inom alla partiers breda linjer förhärskande önskan om en samling. Partinitet hos ett fäst har segrat över folkviljan. Det är innebörden i vad som skett: det bör slås fast och ihågkommas av väljarna.

Sveriges yngre läroverkslärares förening uppvaktade genom sin ordförande, fil. dr Sven Hulténg, och fil.mag. Karl-Erik Skog ecklesiastikministern på lördagen, varvid de bl. a. hemställde om en lösning av frågan om en reglerad befordringsgång och om bättre löneförmåner åt prövningskandidaterna. Vidare framförde synpunkter på folkningen av de beskämmelser som gäller vid tillsättningen av psykologlektoraten vid folkskoleseminarierna.

VERTIKALSKÅP
i stål
Expansioner med SKF kullager för format A 4 eller folio. 4 lådor. Leverans fr. lager.
Hadar Schmidt
Kungsgatan 24, Stockholm, Tel. nämnarop.

Svenska forskare har i Berlin

För svenska statens räkning insamlat källmaterial i det tyska utrikesdepartementets arkiv. En del av detta material har redan anlänt till Stockholm. Någon uppgift om hur dessa aktstycken skall begagnas föreligger emellertid inte.

Vikten av att handlingarna snabbt och fullständigt publiceras eller göres tillgängliga är uppenbar. Att det här är fråga om för vår samtid synnerligen utomordentligt viktiga uppgifter — framför allt i diplomatrapporter från Stockholm till Berlin — är väl känt. General Jung har redan tillkännagivit att man påträffat material som ytterligare kompromenterar tidningen Dagsposten. Någon legal grund för somligstädes pågående försök att utländskt utrikesdepartement härröranden handlingar lär inte finnas. Hemlighetsmakeri är så mycket hindrare för samtiden det socialdemokratiska partiet och bondeförbundet återstår uppenbarligen ingenting annat, än att den nuvarande regeringen förtvärtter sitt verk i syn sin stadsen förvarade i den nyvalda kammaren i förhållande till de fyra borgerliga grupperna.

Men är inte detta orimligt, utan till och med på ett och hall, socialdemokratins röstunderlag ute i landet är ju svagare än de borgerliga partiernas, låt vara att det inte är mycket som skiljer? Det blir alltså en socialdemokratisk minoritetsregim, klagar man. Nu förhåller det sig ju emellertid så, att de borgerliga ingalunda lyckats uppbringa majoritet inom folket för sin borgerliga kartellen, endast om man lägger de kommunistiska rösterna till kartellens. kan man säga att regeringens ställning rubbats.

Regeringens stora tillgång, som här indirekt redovisas, skulle alltså vara kommunistgruppen och — bakom denna kommuniströsterna runt om i landet. Gränsen! För hette det "Svansen som styr." Nu kan man tala om svansen som ger övervikt — och "svansen", det är egenterna åt främmande makt. Aftontidningen (s) — i och för sig samarbetsvillig — pläjas av bekymmer för samtalstonen i statsrådsberedningen:

Såsom vi i dessa spalter ofta framhållit kan samlingsregeringen i och för sig sägas ha många fördelar. I den föreliggande situationen tillför emellertid folkpartiets behandlar samlingsregeringstanken en särskild komplikation. Må vara, att valstridens överdrifter och bitterhet icke bör påverka handlandet efter valet. Vi skulle i princip vara benägna att instämma med Dagens Nyheter, att kärvhetsmaningar icke lämpligen skall avgöra ståndpunkten i så viktiga frågor som regeringsbildningen. Det anmärkningsvärda är emellertid, att folkpartiet förtsätter med samma hämningslösa metoder som tillämpades under valkampanjen.

Hur skulle ett samarbete vara tänkbart om folkpartirepresentanterna i samlingsregeringen skulle vid beredningarna uppresa alla folkpartipressens överdrifter, vanhedningar och personliga förolämpningar mot de socialdemokratiska kollegerna?

Vilka är det som skall bära sig så illa åt? Kanske hr Ohlin, Bergvall och Elon Andersson — alltid så temperamentsfulla —

Stockholms stadsfullmäktige

sammanträdde å Rådhuset i Stadshuset fredagen den 15 oktober 1948 kl. 18 för att behandla nedanstående ärenden.

NYA ÄRENDEN:
1. **Mem. 318.** Val av ordförande och vice ordförande i stadsfullmäktige samt sekreterare hos stadsfullmäktige.
2. **Mem. 319.** Val av stadskollegium samt ordförande och vice ordförande i kollegiet.
3. **Mem. 320.** Val av stadsfullmäktiges valkommitté.
4. **Mem. 321.** Förslag angående dagar för stadsfullmäktiges ordinarie sammanträden under återstående verksamhetsår.
5. **Mem. 322.** Anmälan om genomförande av ändrad stadsplan för del av stadsdelen Ladugårdsgärde.
6. **Utl. 323.** Avtal om genomförande av ändrad stadsplan för del av kvarteret Elektra inom Västerbergs stadsdelsområde.
7. **Utl. 324.** Motion angående utredning om ökad högkubebyggelse.
8. **Utl. 325.** Förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Elektra (vid Västerbergsgatan) inom stadsdelen Västerberga.
9. **Utl. 326.** Förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Rotändan m. m. inom stadsdelen Stureby, dels ock kvarteret Morgonen inom stadsdelen Hökarängen.
10. **Utl. 327.** Motion angående upprättande av en musikpaviljong i Kungsträdgården.
11. **Utl. 328.** Motion angående dagrum för tuberkulösa barn.
12. **Utl. 329.** Motion angående anslag för anställande av en social doktor hos Stockholms metallarbetareförsäkringsförening.
13. **Utl. 330.** Framställning från Sveriges folkpensionärers riksförbund om administrationsbidrag.
14. **Utl. 331.** Revisionsberättelser över fastighetsnämndens, gatunämndens, barnavårdsnämndens och ajukhusdirektionens räkenskaper och förvaltning för år 1946.
15. **Utl. 332.** Revisionsberättelse över Stockholms stads tjänstemäns understödsfonds räkenskaper och förvaltning år 1947.

Ovanstående ärenden tillhörande handlingar äro tillgängliga å stadskansliet på vanliga expeditionstider samt eljest efter särskild överenskommelse med sekreteraren.

KRIGET som inte bröt ut

DET FANNS EN MAN som kände sig bevriken över Münchenöverenskommelsen. Det var Hitler.

Detta åtminstone säkerhart orimliga påstående återfinner man i den vederhäftige engelske historikern John Wheeler-Bennetts nyligen utgivna arbete "Munich. Prologue to Tragedy", som för några dagar sedan anmäldes i Dagens Nyheter. Vare sig Wheeler-Bennetts tes är riktig eller ej, saknar hans bevisföring inte intresse. Den kan i varje fall bilda till att fästa uppmärksamheten på vissa med Münchenöverenskommelsen förknippade

biträdda av den förarglige Bergqvist? Vestmanlands Läns Tidning (fp) tror att avgörandet har fallit: det blir varken samlingsregim eller koalitionsregering:

Någon frestelse att lyda den uppmaning han nu fått mottags från bondeförbundet, torde statsministern inte ha. Den socialdemokratiska partiledaren firade sin valsegrar i Hörlags i Örebro. Det var ingen blivande chef för en samlingsregering som där uppträdde. Den karakteristik han bestod opposition bondeförbundet givetvis undantaget — kunde passera i valstriden, då en nedlåtande ton ofta får ersätta argument. Att Erlander förtsätter emellertid sitt fiktande med sådan iver, att det får anses uteslutet att det är samförstånd han vill främja.

Socialdemokraterna i gemen har inte gjort någon hemlighet av att de är beredda att förhålla regeringsmakt på egen hand . . . Någon förstärkning kan möjligen uppnås, om kommunisterna följer det råd hr Erlander bestod den i Hörlags: att agna sig åt stärkande utrensningsövningar. De utrensade tas väl om hand någonstans.

Aftonbladet (fp):

Man törs gissa att bondeförbundets underhandlare beslämmer sig för den "tredje vägen": att träffa ett kortfristigt avtal om stöd understödd åt regeringen i vissa hänseenden mot vederlag i en mera förstående landsbygdspolitik.

Sådana "kortfristiga avtal" har alltid förekommit, och de lär väl inte heller saknas under den period som nu inleds.

omständigheter som blivit kända efter krigets slut och kanske inte tillräckligt beaktats.

Vad Hitler ville uppnå 1938 var inte att förvärva de sudettyska områdena, inte ens i förstahand. Han ville göra sig till herre över hela Tjeckoslovakien. I de direktiv för "Operation Grün" som utfärdades i slutet av maj förklarade Hitler uttryckligen: "Det är mitt oryggliga beslut att krossa Tjeckoslovakien genom militära aktioner inom en nära framtid. Det är de politiska ledarnas plikt att framkalla det ur politisk och militär synpunkt rätta ögonblicket." Samtidigt fixerade "ögonblicket" till den 1 oktober. Det har sitt intresse att studera den detaljerade faktauppgiften. Förlärande bombardemang av storstäderna stod givetvis på programmet. Men samtidigt framhölls att målet var att så fort som möjligt få till stånd en ökning av den krigspotential som stod till den tyska militärledningens förfogande. "Fördenskull kan det vara av avgörande betydelse för oss att de tjeckoslovakiska industrianläggningarna skonas i den mån de militära operationerna så tillåter." Intet tal om sudettyskarnas heliga rättigheter. Det är också betecknande att dessa ledare, Konrad Henlein, av allt att döma hölls ovetande om dessa militärpolitiska resonemang, som onekligen låg vida över den politiska marionettens horisont.

Ytterligare ett bevis för hur underordnad den sudetyska frågan redan från första stund tedde sig för Hitler erbjuder de preliminära diskussionerna i april 1938 om hur "det ur politisk och militär synpunkt rätta ögonblicket" för ett angrepp på Tjeckoslovakien lämpligen borde framkallas. Ursprungligen var man nämligen inne på tanken att arrangera ett attentat mot den tyske ministern i Prag, vilket skulle tas till förevändning för en blixtsnabb militär aktion. Denna skulle sedan slutföras med västmakternas hunnit fatta vad det var frågan om.

Det behöver inte sägas att dessa Hitlerska kalkyler kommer Neville Chamberlains politiska aktivitet att framstå i en ännu omkligare dager än tidigare. Hans fjäskande för Hitler och hans ansträngningar för att påtrigs denne de sudetsyskarna områdena ter sig dubbelt förnedrande. Hitler kunde inte vara annat än tillfredsställd över sin motspelares enfald — "jag känner mig som fallen från skyarna", sade han när han fick veta att Chamberlain var villig att flyga till Berchtesgaden —, men i tillfredsställelsen ingalunda sig efter hand en känsla av irritation. Skulle Chamberlain lyckas lura honom på kriget, detta krig som han så länge fresast på i sina tankar?

Det är mot bakgrunden av Hitlers oryggliga beslut att erövra hela Tjeckoslovakien man bör se de orimliga krav som han ställde vid mötet i Godesberg, krav som t. o. m. Chamberlain ansåg vara för övredrivna. Trots att Pragregeringen redan samtyckt till att avträda alla sudettyska områden forcerade Hitler sina militära förberedelser. Man erinrar sig hur Hitler i sitt tal till generalerna den 22 augusti 1939 förklarade: "Nu har jag Polen där jag vill ha det. Jag är bara orolig för att en eller annan fähund i sista stund skall komma stickande med ett medlingsförslag." Genom kraven i Godesberg trodde sig Hitler ha fått Tjeckoslovakien där han ville ha det. Men så visade det sig att fähandarna i London och Paris var villiga att också acceptera dessa krav till omkring 99 procent. I den situationen kunde inte ens Hitler, hur krigsgalen han än var, längre finna en förevändning för att ta till vapen. Blodbiknen som kittlat hans näsa förflyktigades. Och han kunde aldrig förlåta Chamberlain dennes hjälpsamma het. "Den mannen har förstört mitt intåg i Prag", sade han till Schacht vid återkomsten från München till Berlin.

Vare sig man vill kalla Hitler besviken eller ej — det är i varje fall tydligt att München-överenskommelsen inte motsvarade det mål han förcsatt sig att nå redan 1938. Men när nu Chamberlain i sista stund fick honom att avstå från kriget med Tjeckoslovakien, var då inte också risken för ett krig med västmakterna en pådrivande faktor? Visserligen hade Hitler den 18 juni försäkrat sina generaler att det inte fanns någon fara för att västmakterna skulle skrida till handling. Senare kunde det emellertid inte undgå honom att fast Chamberlain förhandlingsvägen samtyckte till de mest orimliga saker var det tydligt att en tysk militär aktion just i det aktuella läget skulle kunna driva England i krig. Med tanke på att Prag under alla förhållanden var utlämnat på nåd och onåd befanns det därför lämpligt att uppskjuta inmarschen några månader. Så förklarar Hitlers belut att inställa kriget åtminstone av Wheeler-Bennett, som inte tillhör Mussolinis inverkan någon betydelse i detta sammanhang.

Skulle ett krig 1938 ha varit att föredra framför det som kom 1939? Så mycket är i varje fall säkert: det tjeckiska motståndet skulle ha varit av helt annat slag än det polska. Visserligen telegraferade Chamberlain efter mötet i Godesberg till Benesj att ett tyskt angrepp var förestående, vilket enligt Chamberlain berodde på att "Böhmen skulle översvämmas av tyska trupper utan att ett ingripande av andra makter skulle kunna rädda ett land och ett folk från detta öde". Denna pessimism på tjeckernas vägnar var ett resultat av de brittiska militärattachéernas rapporter från både Prag och Berlin. De tyska militärerna hade för sin del en betydligt högre tanke om Tjeckoslovakiens militära resurser. De ändrade heller inte uppfattning när de utan att behöva lossa ett skott kunde inspektera den tjeckoslovakiska befästningsgördeln. Denna visade sig vara ännu starkare än beräknat. Under krigsförbrytarprocessen i Nürnberg förklarade Keitel t. o. m. att det tyska överkommandot "vid denna tid (1938) inte trodde sig om att kunna forcera den tjeckoslovakiska gränsbefästningarna".

Det var denna "bohmiska bastion" som Neville Chamberlain bokstavligen prackade på Hitler. Det var mot denna

Tryckpress, Kelly B.
Största pappersformat, 48×56 cm., renov. vid smerik. specialverkst., garant. förstkl. skickl. Svar till "Kelly B" D. N., Göteborg

Vi öppnar en dörr för
TVÅ KONFEKTIONÄRER
Dörren leder dels till vår huvudfabrik för herrkonfektion — en av landets ledande — i stad i Västsverige . . . och den leder högt. Där är anställningen som

fabrikschef
ledig till ansökan. Den innebär ledarskapet över hela vår tillverkning och ansvaret för hela produktionen, såväl vid huvudfabriken som vid mindre filialfabrik, och kräver sålunda inte enbart god erfarenhet och förhandlingsvana utan även en speciell driftighet — i gengäld är naturligtvis anställningsvillkoren förmånliga. Sökande kan gärna vara civilingenjör.
För det andra leder dörren till befattningen som

öververkmästare
vid vår huvudfabrik — också en ansvarsfull befattning som fordrar skräddarkunnighet, praktik från konfektionsfabrik och gott omdöme. Arbetet innebär översyn, kontroll, anställning av personal etc.
Vi ha kallat dessa anställningar för "en öppen dörr" — därmed ha vi menat att de leda in till en säker och trivsam framtid. Vill Ni gå in genom den dörren, svara då — med referenser, uppgift om ålder, löneanspråk och tidigaste tillträdesdag (gärna med foto) — under sign. "Genom dörren", Wilh. Andersons Annonsbyrå AB, Kungsgatan 74, Stockholm, f. v. b.
FÖRETAGET OPP. ANSLUTET

Försäljningschef
Större välkänt företag inom trävarubranschen med avsättning såväl inom landet som på export söker försäljningschef.
Sökande bör besitta förstklassiga kvalifikationer som försäljare och organisatör, goda språkkunskaper och stor branschkännedom samt äga goda kundförbindelser.
Ansökningarna behandlas strängt konfidentiellt och böra ställas till "Trävaruman", Annons-Krantz, Stockholm, f. v. b.

Tillfälle för ung jurist
Juridisk byrå (inkl. bostad) i utmärkt advokatstad överlåtes billigt vid snabb affär. Svar till "Tillträde 1 nov." Svenska Telegrambyråns Annonsavd., Stockholm, f. v. b.

BANKJURIST
Anställningen såsom förste bankjurist i större provinsbank är ledig. Sökanden skall vara tingsmeriterad och bankjuridisk erfarenhet samt erfarenhet av advokatverksamhet.
Ansökningshandlingar med uppgift om löneanspråk, tidigaste tillträdesdag samt referenser jämte meritförteckning och betygsavskrifter insändas till "Provinsbank — 101", Dag Nyh. H:k., f. v. b.

VÄLMERITERAD YNGRE JURIST
kan få anställning såsom BANKJURIST i större affärsbank. Svar med meritförteckning och betygsavskrifter till "Kråvande befattning — God framtid", Svenska Dagbladets H:k., f. v. b.

KAMRER
Större auktoriserad annonsbyrå i Stockholm söker kvalificerad bokföringsman i 30-årsåldern. Sökanden bör ha god teoretisk utbildning samt vara väl insatt i modern kontorsorganisation. Praktik från tidnings- eller tryckeriföretag önskvärd, men ej nödvändig. Svar med meritförteckning, referenser och löneanspråk till "Kamrer — större företag", Dagens Nyheters Huvudkont., Stockholm.

Husmodersbefattningen
vid Göteborgs och Bohus läns landstings centrala verkstadsskolas i Uddevalla elevhem är till ansökan ledig att tillträdas den 1 november 1948, eventuellt senare.
Sökande bör ha genomgått teoretisk utbildning samt äga god fackkunskaper. Lön utgår i enlighet med för Göteborgs och Bohus läns landstings gällande tjänstereglemente, lönegrad 13, för närvarande kr. 6,263:— per år inkl. 12 % dyrtidstillägg. Fri bostad samt fri skatt utöver eleverna under deras fritid, är skyldig att bebo av skolan anvisad tjänstebostad.
Ansökningshandlingar med bifogad meritförteckning och betygsavskrifter torde senast den 11 oktober 1948 insändas till skolans expedition (tel. 14000), där ock närmare upplysningar kunna erhållas.
STYRELSEN.

Inkasseringen
av Edra utestående fordringar kan Ni med förtroende överlämna åt mig. Erfaren inkassoman med effektivt system. Begär upplysningar. Svar till "Inkaseo 615 — E", Dagens Nyheters Huvudkontor.

Elmotorer från lager
200 italienska 3-fas, 1.400 r/m, 50 per, 220/380 volt, 0,3 HP, 05 HP, 1 HP, 90 svenska d:o 1 HP, 200 engelska 1-fas, helkapslade, 0,25 HP, 220 volt, 1.400 r/m, billigt vid snabb affär. Svar till "7050 elmotorer", 23 03 00. (Telefonsvar).

Annonser är också NYHETER
De flesta finns i DAGENS NYHETER

Byggnadsentreprenad
åt
Stockholms Stads Fattigvårdsnämnd
A uppförande av en ny ålderdomshemsbyggnad vid Sabbatsberg vid Odenplan och ålderdomshem omottagas förslagsvis anbud, föreslås med påskrift om innehållet, intill den 5 november 1948 kl. 14 å Stockholms stads fastighetskontors hushyggnadsavdelning, Munkbron 1, varest alla heltgrita dagar kl. 13—14.30 tillhandahåller upplysningar lämnas och erforderliga handlingar tillhandahållas mot deposition av 100:— kronor, vilket belopp återlämnas vid handlingarnas återställande i oskadat skick.
Fri prövningsrätt förbehålles.
Anbudsgivaren är bunden vid lämnat anbud till och med en månad efter anbudstidens utgång.
STOCKHOLMS STADS FASTIGHETSKONTOR.
Hushyggnadsavdelningen.

Regeringen mot samverkan

Statsministern har på socialdemokratiska vägnar avvisat bondeförbundets förslag om en samlingsregering av alla de demokratiska partierna. Han vill inte ens ta upp diskussion eller förhandling om denna tanke. Motiveringen härtill i den officiella kommunikén innebär blott en omskrivning av det faktum att regeringen inte önskar samarbete. Dess svaghet är uppenbar; man förklarar helt enkelt att förutsättningar inte finns för en samling, trots att både högern och folkpartiet uttalat sig för en sådan och trots att intet försök gjorts att pröva möjligheten att finna en plattform för gemensamt handlande. Typiskt är att hr Erlander i ett särskilt yttrande betecknar en samverkan som "omfång" efter den valrörelse som ägt rum, eburu just de partier som nu stängs ute i kravet på samverkan haft en huvudparoll.

Regeringspartiet, med två röster mer än oppositionen i andra kammaren och med tiotusentals röster mindre än oppositionen bland väljarna, håller alltså fast vid sitt maktmonopol — med den ovissentliga begränsning som en koalition med det vid valet försvagade bondeförbundet skulle kunna medföra. Det handlar härvid i stråt inte bara med grundsatsen att "bredaste möjliga samling" är önskvärd i en tid som denna — en grundsats som i ord fastslås av statsministern i samma ögonblick som han i handling förnekar den —, utan också med den inom alla partiers breda linjer förhärskande önskan om en samling. Partinitet hos ett fäst har segrat över folkviljan. Det är innebörden i vad som skett: det bör slås fast och ihågkommas av väljarna.

Pressgrannar

Det är något mystiskt med Bertil Ohlin och hans succés, något man har svårt att få fast på, säger Örebro-Kuriren (s), förskräckt efter erinnerna till att folkpartiet har gått framåt på ett exempellöst sätt:

Är herr Ohlin en särskild intelligensmänniska? Är han charmerande och medryckande? **A**, så förfärligt charmfull är han inte. Han är en god talare men inte en vältalare av rang. Det har funnits längt bättre vältalare än han, som fallit platt igenom. Arthur var väl främste Demostenes i det avseendet, men han var ju fullkomlig falsare och bluffmakare. Men det kan knappast påstås att han som riksdagsman eller statsråd hade någon särskilt lyckad sejour. Man lyssnade yttrest glörna på Engberg, men man rörde de sällan med honom. Han var för akademisk, för vittfarnande för att kunna tas på allvar. Bertil Ohlin är ingen Engberg.

Tage Erlander är en bättre talare, framför allt en skickligare debattör än Ohlin. Domö är en rätt god föredragshållare men en skral debattör. Det kan nog sägas, att även Ohlin i debatten ligger under när det är fråga om förorade och snabbtänkta perioder.

Man har svårt att tro att det är Domös tungfotade retorik som gjort att högern gått tillbaka. Men det är lika otänkbart — menar portritföre. i Örebro-Kuriren, den djupdodande Akerberg — att det är Ohlins talartrianfer som skänkt honom segern. Så är det programmet. Akerberg fysser förskräftull:

Är det någon som minns vad folkpartiet slogs för i valrörelsen? Nej, det slogs för ingenting. Dess valmanifest var en jeremiad, som sade just ingenting och krävde nästan intet. Det fanns en del punkter som sades lika bra i det socialdemokratiska manifestet — Nej, sammanhanget är nog rätt dunkelt. Eftersom rösten tett sig som en allmän folkstämning måste det finnas en allmän mening bakom. Men finns det någon människa som kan uttrycka den i begripliga termer?

Tänk att socialdemokraterna, trots att de uppbjudit hela sin kraft, har pressats tillbaka av ett parti med en så jämnstruken ledare och ett så innehållslöst program. Det är nästan det allra värsta! Man kan misströsta om demokratin för mindre. Ja, det verkar som om socialdemokratin kunde ta gamla högern i hand på den punkten. De har båda svårt att förstå.

Bondeförbundets ledning torde ha varit vil medveten om den insnärjning i samarbetssvårigheter det demokratiska partiet har till en samlingsregering i den nuvarande situationen, anmärker Morgon-Tidningen (d). Andå har bondeförbundet begärt samlingsregering av de enkanske man inte behöver ta det på allvar?

Tillkännadet av den stora förhandlingsvilligheten, som kan tyckas som ett hoppfullt tecken för alla som anser att ett samarbete mellan arbetare och bönder skulle i dagen läge vara mest till gagn för land och folk.

Något stöd för dessa funderingar ger sexmannadelegationens sammanställning vecka, påpekar Expressen (fp). De valda förhandlarna är inga fladdrande ax för vinden. De är klara och ståndsmässiga i sina uppfattningar, förklarar han. Ett är ett tidigt stadium betygat att en ensidig kohandel med socialdemokraterna varken synes dem lämplig i partiets eller i landets intresse. Det är ett förolämpande antagande att om hr Erlander bara säger från sig Sverige som samlingsregering vill man inte veta av, kommer bondeförbundet att falla till föga och falla från sin egen ståndpunkt.

Någon särdeles hög tanke om den inviterade koalitionsbrodern visar resonemanget inte. Ett enkelt avböjande av den gjorda inviten hade nog för regeringen varit oändligt välkommare än denna upprepade påminnelse om stora folkgruppers övertygelse att en breddad samverkan i rådande läge ger största chanser att bemästra krisens påfrestningar och påskynda en återgång till lyckligare förhållanden.

Bondeförbundets förargliga tak-

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.